

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Dům dětí a mládeže,
Praha – Horní Počernice, Ratibořická 1899**

Adresa: Ratibořická 1899/32, 193 00 Praha 20

Identifikátor zařízení: 600 040 631

Termín konání orientační inspekce: 12. - 14. května 2003

Čj.:	010 0432/03-4007
Signatura:	oa9lw134

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dům dětí a mládeže Praha – Horní Početnice, Ratibořická 1899 (dále DDM) je zřízen jako příspěvková organizace městskou částí Praha 20 zřizovací listinou vydanou 30.4.2002 s účinností od 1. 7. 2002. Do sítě škol a školských zařízení byl jako právní subjekt zařazen Rozhodnutím MHMP čj. SKU9114/2002. Jako právní subjekt zařízení pracuje od 1.1. 2003. Dům dětí a mládeže jako středisko pro volný čas dětí a mládeže má v místě dlouholetou tradici. V posledním roce došlo v zařízení k výrazným personálním změnám, které se příznivě projevují i v náplni činnosti. Budova DDM je umístěna v blízkosti škol a je dobře dosažitelná pro účastníky činnosti z městské části.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek
- Materiálně technických podmínek
- Naplňování poslání střediska pro volný čas dětí a mládeže

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

V DDM pracuje pět interních pedagogů, tři pedagogové splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro tento typ zařízení, dva, kteří podmínky nespĺňují, mají v pracovních smlouvách povinnost si způsobilost doplnit. Osobní spisy pedagogů jsou řádně vedeny. Na zajištění nabízených volnočasových aktivit se dále podílí deset externistů a jeden dobrovolný spolupracovník. Vedení DDM umožňuje zaměstnancům účastí v akreditovaných vzdělávacích akcích doplňovat si odbornost v garantovaných zájmových oblastech.

Pracovní náplně interních pedagogů jsou zpracovány, avšak jejich dikce není aktualizována. Aktivity DDM jsou organizační strukturou rozděleny do tří sekcí: estetická, technická a sportovní. Vedením každé sekce je pověřen jeden interní pedagog. Vedoucí sekcí mají v náplních práce řadu povinností vůči externím vedoucím zájmových útvarů, ale servis externím vedoucím není zcela plněn a kontrola jeho plnění není důsledná.

Všichni interní pedagogové jsou v tomto typu zařízení začínající, jejich pedagogické uvádění není cílené a funkční. Vedení i vedoucí sekcí mají povinnost hospitovat v zájmových útvarech. Pro záznamy z hospitací užívají standardizované formuláře. Nastavení hodnotících kritérií je spíše motivační, málo směřuje k prohloubení metodiky vedení činnosti. Dle interních dokumentů je ustavena pedagogická rada pouze z pracovníků DDM, není dodrženo ustanovení, že jejími členy jsou i externí spolupracovníci a zástupci rodičů. Pracovní porady a pedagogické rady se dle předložených zápisů zabývají především provozem a organizačními otázkami, částečně hodnocením činnosti a minimálně koncepcí zařízení.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK

Objekt domu dětí a mládeže vznikl přebudováním a postupnými úpravami ubytovny typu Tesko s limitovanou životností, základní dispozice provizorní stavby se však nezměnily.

Přízemní budova leží v centrální části obce v bezprostředním sousedství základní umělecké školy, dvou úplných základních škol, dvou mateřských škol a gymnázia. Součástí tohoto školského areálu je několik sportovních hřišť, která školy a DDM společně využívají. DDM se pracovníkem civilní služby také podílí na jejich údržbě. Příjezd dětí ze vzdálenějších částí Prahy usnadňuje blízkost stanice autobusu MHD. Existující spolupráce mezi počernickými školami a zařízeními je všestranně výhodná. DDM také využívá bezúplatně po dohodě se zřizovatelem ZŠ tělocvičny a tělovýchovná zařízení sousedních škol, jejich žáci mají naopak blízko k docházení za zájmovými aktivitami, které DDM organizuje. Jedná se o různé soutěže, výstavy a další příležitostné akce. Tělocvičnu bezúplatně zapůjčuje několikrát týdně i Střední odborné učiliště Lipí.

Pravidelnému provozu slouží v budově DDM sedm kluboven. V první je umístěn kulečník a stolní fotbal, organizují se zde činnosti tzv. volného klubu pro čekající děti na kroužky nebo i pro volné návštěvníky. V další místnosti se scházejí rybáři a šachisté, vedle je místnost pro řemeslné a některé výtvarné činnosti. Keramika je soustředěna do dvou kluboven, v jedné je umístěna nová keramická pec. Další místnost slouží kroužkům výpočetní techniky a je vybavena osmi počítači s internetem. Tzv. univerzální klubovna slouží většinou reprezentačním a slavnostním účelům. Přezouvání je vyžadováno z provozních důvodů jen pro aktivity ve dvou posledně jmenovaných místnostech. Zařízení všech kluboven odpovídá činnostem, které se v nich provozují. Nábytek je starší, udržovaný s obnovovanou povrchovou úpravou, někde byl už vyměněn za nový, proporčně odpovídá dospělé populaci. Výzdoba místností souvisí tematicky s náplní kroužků, které zde probíhají. Dětské práce a hmotné výsledky nejruznějších aktivit jsou rovněž soustředěny do společné chodby, která tvoří osu objektu. Kromě nápaditě a vtipně prezentovaných estetických artefaktů jsou tu nástěnky s informacemi, sedací nábytek a bezplatný nápojový automat.

V ředitelně je pro vedoucí příruční knihovnička s postupně doplňovanými encyklopediemi a další literaturou, zaměřenou na práci s počítači, umělecké techniky, hry v přírodě a na výchovnou problematiku. Menší část publikací je i v jednotlivých klubovnách. Zařízení odebírá čtyři časopisy. Přimo kroužkům slouží Rybářství a PC World, obecné informovanosti personálu a inspiraci k aktivitám Informatorium 3-8 a Školství. Zázemí pro zaměstnance tvoří vedle tří kanceláří a skladovacího prostoru menší kuchyňka. Hygienická zařízení pro chlapce a dívky mají oddělené části pro personál.

Interiér objektu působí esteticky, je patrná péče věnovaná jeho údržbě a úpravám. Organizace činnosti a podmínky návštěvy DDM vytvářejí příznivé klima pro zařízení otevřené široké veřejnosti bez zbytečných organizačních či jiných zábran. Z péče o tuto provizorní stavbu a investování její údržby i jejího vybavení je zřejmý rovněž zájem obce o zařízení pro volný čas dětí a mládeže.

Materiálně-technické podmínky vzhledem ke stavu budovy jsou průměrné.

HODNOCENÍ NABÍDKY A PRŮBĚHU VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Nabídka výchovně-vzdělávací činnosti

Činnost zařízení se řídí celoročním rámcovým plánem a plány pro jednotlivé měsíce. Plán není strukturován dle legislativně stanoveného poslání středisek pro volný čas dětí a mládeže. Konkrétně jsou jmenovány zájmové útvary (ZÚ), dále jsou globálně zmíněny výlety, tábory, výcvikové kurzy, volný klub, který směřuje nabídku spontánních aktivit a příležitostné akce. Celoroční plán je spíše intuitivním předpokladem budoucí činnosti, není dostatečným nástrojem řízení. Vzhledem k výrazné rekonstrukci činnosti zařízení jsou pro stávající činnost

podstatnější střednědobé (měsíční a dvouměsíční) plány. Plánovanými aktivitami DDM se zabývá školská komise MČ. Není doložitelné, že plán projednávala pedagogická rada.

Stávající nabídka zájmových útvarů je oproti předchozím létům žánrově pestřejší, byť se činnost některých plánovaných útvarů nepodařilo zahájit z důvodů odřeknutí externích vedoucích či nedostatku zájemců. Nabídka příležitostných akcí je aktuálně během roku ovlivňována aktivitami ostatních pražských DDM (na nichž se zařízení podílí), kulturními, společenskými a sportovními akcemi H. Počernic i dalšími projekty DDM. Realita nabídky příležitostných akcí je bohatší než plán předpokládal. Samostatná kola soutěží DDM nepořádá a nemá k nim ani pověření, pouze se podílí na některých soutěžních akcích garantovaných DDM Prahy 9.

Akce DDM jsou propagovány letáčky, skřínkou s fotografiemi na prostranství před školami a především místním zpravodajem. Propagace je konkrétní a velmi dobrá. Ve znalosti obyvatel o umístění DDM v obci je spoléháno na dlouholetou tradici tohoto zařízení, není provedena orientace k budově DDM umístěné za školami.

Základní nabídka volnočasových aktivit obsažená v celoročním plánu je v průběhu roku doplňována a obohacována. Celková nová koncepce činnosti zařízení není dosud dopracována.

Nabídka výchovně-vzdělávací činnosti je ve stávající podobě hodnocena jako průměrná.

Pravidelná zájmová činnost

Ve školním roce 2002/03 pracuje v DDM 41 zájmových útvarů (ZÚ). Údaj ve výkaze o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže (V15-01) podle stavu k 31.10. 2002 uvádí zcela nereálné číslo 370, což je počet členů ZÚ. Ve 2. pololetí školního roku navštěvovalo kroužky 333 účastníků.

Věková skladba účastníků ZÚ ve 2. pololetí:

Věková skupina	Předškolní děti	Žáci I. stupně ZŠ	Žáci II. stupně ZŠ	Žáci SŠ	Dospělí
% účastníků	4,2	52,2	33,9	0	9,7

V kroužcích převažují žáci z I. stupně ZŠ, kteří tvoří více jak polovinu všech účastníků. Zaměření kroužků je také koncipováno především pro tuto věkovou skupinu. Tradičně se v tomto zařízení nedaří do pravidelné organizované zájmové činnosti přilákat středoškoláky. Průměrný počet v jednom kroužku je 8,1 členů. Počet členů kroužků od října, kdy bylo podáno statistické hlášení, do prosince stoupl, leč v 2. pololetí došlo k poklesu oproti říjnu o téměř 10%, což vedení DDM zdůvodňuje personálními změnami vedoucích a částečně i výší účastnického příspěvku. Výrazné výkyvy v docházce jsou však jen u části kroužků, analýza návštěvnosti jednotlivých ZÚ vedením provedena nebyla.

Nejpočetnější jsou kroužky s různým výtvarným zaměřením: v 8 ZÚ je 20,7% a v 6 keramických kroužcích je dalších 15,3 % - tedy celkem 36% všech účastníků pravidelné zájmové činnosti DDM se zabývá výtvarnou činností. V sedmi útvarech s tělovýchovným zaměřením je 26,7 % členů (průměrný počet členů v těchto kroužcích je 12,2). V osmi útvarech zaměřených na výpočetní techniku je 10,8% všech členů. Pro činnost těchto nejčetnějších zájmových útvarů jsou vytvořeny dobré materiální podmínky, a to buď přímo v zařízení, nebo v propůjčených tělocvičnách.

V navštívených tělovýchovných a tanečních útvarech byla skladba aktivit promyšlená, výkony vtipně a motivačně komentované, dbá se na pitný režim. Výtvarné činnosti byly zaměřeny především na výrobu hotového výrobku, méně pozornosti vedoucí věnovali podněcování a rozvoji vlastní kreativity dětí.

Délka schůzek kroužků je vesměs stanovena na 90 minut, což některým činnostem dostačuje, v některých útvarech tento limit překračují. Avšak u menších dětí vedoucí nedokáží po tento celý čas udržet pozornost.

Na kvalitě vedení zájmových útvarů mají výrazný podíl externí spolupracovníci, kteří jsou odborníky především ve vedené oblasti a neformálním intuitivním přístupem dokáží strhnout účastníky. Část interních pedagogů se při vedení kroužků příležitostně nechá strhnout ke kopírování školské výuky, málo pozornosti věnují vstupní motivaci, která by vycházela z osobních zkušeností dětí a podceňují závěrečné hodnocení s aktivizací účastníků. V navštívených zájmových útvarech byla klidná a radostná pracovní atmosféra, kterou se však nepodařilo vždy udržet až do předpokládaného konce schůzky. Účast v zájmových útvarech navozovala u účastníků kladné emoce.

Zájmová činnost pravidelná je ve svém celku hodnocena jako průměrná.

Příležitostná zájmová činnost

V loňském školním roce vykazoval DDM 2 příležitostné akce, dle dokumentace byl počet vyšší. Příležitostné akce v tomto školním roce jsou četnější. Doplnují činnost kroužků - exkurze rybářského kroužku, výlety zálesáků, vystoupení tanečních kolektivů, mažoretek a pěveckého kroužku, exkurze a výstavy prací výtvarných kroužků. DDM se podílí i na akcích pořádaných jinými subjekty v H. Počernicích – Masopust, čarodějnice, velikonoční výstava atd. Dle dokumentace se DDM výrazně zapojuje do místního kulturního a společenského života.

Příležitostné akce nebyly hodnoceny.

Další aktivity střediska pro volný čas dětí a mládeže vyplývající z jeho poslání

DDM v uplynulých letech nepořádal samostatné prázdninové tábory, pro letošní hlavní prázdniny připravil jeden běh tábora se všeobecným zaměřením. V době inspekce byla kapacita již naplněna. Rámcový program tábora je zpracován v souladu s pedagogickými a hygienickými požadavky na tento typ akcí.

Jednu svou klubovnu s kulečnickem a stolním fotbalem vyhradilo zařízení tzv. volnému klubu, což je forma nabídky spontánních aktivit, který je otevřený celý týden, ale měl by sloužit účastníkům zejména v pátek, kdy nepracují zájmové útvary. Kulečnick byl v době inspekce využíván průběžně, klub ve vyhrazené době slouží především neformálnímu magic klubu a jeho hrám. Nabídka spontánních aktivit není výrazně propagována. Koncepce nabídky spontánních aktivit je ve stadiu ověřování.

Přehlídky a kola soutěží vyhlašovaných či spoluvyhlašovaných MŠMT zařízení neplánuje, neorganizuje a není ani jimi pověřeno. Pouze se podílí na kole organizovaném DDM Prahy 9.

Odbornou pomoc jiným subjektům pracujícím s dětmi a mládeží zařízení neplánuje. Pro okolní školy organizuje ve své keramické dílně výukový program práce s keramikou.

Další aktivity DDM nebyly hodnoceny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Domu dětí a mládeže, Praha - Horní Počernice, Ratibořická 1899, vydaná MČ Praha 20 dne 30.4.2002, s účinností od 1.7.2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení, čj. MHMP SKU9114/2002
3. Statut DDM Praha-Horní Počernice
4. Organizační řád DDM datovaný 1.1. 2003

5. Provozní řád DDM, řády pracoven
6. Příkazy ředitelky
7. Plán práce DDM na školní rok 2002/03, hodnotící zpráva za rok 2001/02
8. Výkaz o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže (V 15-01) podle stavu k 31. 10. 2002
9. Pedagogická dokumentace zájmových útvarů (41 deníků ZÚ a výběr přihlášek do ZÚ)
10. Rozvrhy kroužků
11. Zápisy z porad zaměstnanců DDM
12. Osobní spisy pedagogů
13. Propagační a náborové materiály DDM

ZÁVĚR

Dům dětí a mládeže v Horních Počernicích pod novým vedením a s početně posíleným sborem interních pedagogů hledá cestu k naplnění svého poslání, k tomu přispělo i přiznání právní subjektivity. Nabídka zájmových aktivit se zkvalitnila. Počet zájmových útvarů oproti poslední inspekci v r. 1998 se nezvýšil, rozšířily se příležitostné akce, které doplňují činnost kroužků a jsou součástí místního kulturního a společenského života. Obnovují se prázdninové aktivity, zvyšuje se počet víkendových akcí. Nové vedení s kolektivem pedagogů se úspěšně snaží vytvořit v prostoru s limitovanou životností inspirativní prostředí pro volný čas dětí s využitím jejich prací. Vykazované údaje o činnosti DDM za školní rok 2001/02 ve statistickém výkaze V 15-01 nejsou validní (počet zájmových útvarů, příležitostných akcí).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. B. Hájek	B. Hájek v. r.
Člen týmu	Mgr. J. Černý	J. Černý v. r.

V Praze dne 16. května 2003

Datum a podpis ředitelky DDM stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 6. 2003

Ředitelka DDM nebo jiná osoba oprávněná jednat za zařízení

Podpis

Mgr. Kateřina Francová

K. Francová v .r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MěČ Praha 20, Horní Počernice	27.6.2003	1580/03-4007

Připomínky ředitelky DDM

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány